

Ala xa masenyi Annabi Amosi bε Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Amosi namijonme nan nu a ra naxan kawandi ti Yudaya Mange Yusiya xa waxati. Na temui Isirayila bɔxi, Ala naxan fixi a xa jama ma kabi Annabi Munsa xa temui, a nu bara taxun dɔxɔ firin. A yirefanyi sεeti xili Yudaya, a kɔsla sεeti xili Isirayila. Mange Yerobowami nu na Isirayila bɔxi ma. A mu tin birade Ala xa seriye fɔxɔ ra, a xa jama fan mu lu kira fanyi xɔn ma.

Annabi Amosi naxa kawandi ti Isirayilakae bε, alako e xa gbilen e xa yunubie fɔxɔ ra. A naxa tɔnyi dɔxɔ kuyee batufe ra. E mu Alatala batufe rabεñin, kɔnɔ e nu bara kuye batui fan sa na fari. Na nan a ra Ala naxa a masen e bε Annabi Amosi saabui ra, a e xa sali birin bara findi sali fufafu ra. Ala mu wama a firin nde xɔn ma.

Na waxati Isirayilaka wuyaxie nu bara naafuli gbegbe sɔtɔ. E naxa a majɔxun a na birin findixi Ala xa barake nan na e tan mabiri. Annabi Amosi naxa a masen e bε a na naafuli mu nu kelixi Ala xa ma, a kelixi e xa fe kogie nan ma e naxee rabaxi setaree ra.

Annabi Amosi to gε e kalamude na fe ma, a naxa a fala e bε a Alatala fama ne e jaxankatade a jaaxi ra e xa yunubie xa fe ra. Isirayilakae nu a majɔxunxi ne a fe xɔrɔxɔe yo mu nɔma e lide, kɔnɔ Amosi naxa e mayandi e xa gbilen

Ala xa səriyε ma, xa na mu a ra e birin fama nε halakide.

Alatala naxa Isirayilakae naxankata alɔ Annabi Amosi a fala e bε ki naxε. E yaxuie naxa e gere a jaaxi ra. Isirayilaka naxee mu faxa santidegema ra, e naxa lu konyiya kui namane ma. Alatala xa masenyi birin naxa kamali.

Yi kitaabui xa masenyi tide gbo to mixie bε. A lanma won xa won tuli mati yi kawandi ra alako won xa danxaniya Ala ma alɔ a wama a xɔn ma ki naxε. Xa na mu a ra won fan fama nε naxankate sɔtɔde alɔ Isirayilakae. Ala xa won natanga na ma. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Amosi bε

Annabi Amosi xa masenyi

¹ Annabi Amosi, Tekowaka xuruse kanyi, naxa laamatunyi to Isirayila xa fe ra Yudaya mangε Yusiya nun Isirayila mangε Yerobowami, Yowasi xa di xa waxati, jε firin beenun bɔxi xa səren.

Annabi Amosi xa masenyi nan ya:

² «Alatala a xaaŋε xui raminima Siyon ma alɔ yεtε,

a a xui itexi raminima keli Darisalamu.

Sεxε mu na filie ma xurusee naxan donma,
Karemele geya fan bara xara.»

Damasi xa yunubi sare

³ Alatala naxa a masen,
«Damasi xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,

n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.

E bara Galadi kana a jaaxi ra,
alo bɔxi buxama ki naxε.

⁴ N te dinma Xasayeli xa banxi ra na nan ma.
Na te nan fama Ben Hadada xa yire makantaxie
gande.

⁵ N Damasi xa naade balan se girama ne.

N Awenikae halakima ne gulunba kui,
a nun mange naxan na Beti Eden.

Siriya jama xaninma ne Kiriya konyiya kui.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

Gasa xa yunubi sare

⁶ Alatala naxa a masen,
«Gasa xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
E bara taa ndee xa jama birin xanin Edon
konyiya kui.

⁷ N te dinma Gassa tete ra na nan ma.
Na fama ne a yire makantaxie gande.

⁸ N Asidodikae halakima ne, a nun mange naxan
na Asikalɔn.
N Ekiron jaxankatama ne, Filisitakae birin
faxama ne.»
Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

Tire xa yunubi sare

⁹ Alatala naxa a masen,
«Tire xa yunubi rabaxi saxanyi, xa na mu a ra
naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
E bara taa ndee xa jama birin xanin Edon
konyiya kui,

e saatε kana e naxan tongo e nun e ngaxakerenyi
Isirayilakae tagi.

10 N te dinma Tire tete ra na nan ma.
Na te fama ne a yire makantaxie gande.»

Edon xa yunubi sare

11 Alatala naxa a masen,
«Edon xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
E bara e ngaxakerenyie gere santidegema ra.
E mu kinikini e ma,
e xa xɔne xun nan tun masama.

12 N te dinma ne Teman na.
Na te nan fama Bosara yire makantaxie gande.»

Amoni xa yunubi sare

13 Alatala naxa a masen,
«Amonikae xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
E bara Galadi gine furuxie furie raboo santi-
degeema ra,
alako e xa bɔxi xun xa masa.

14 N te radexema Raaba tete ra na nan ma.
Na te nan fama a yire makantaxie gande.

15 E xa mange nun a xa kuntigie fama ne xaninde
konyiya kui,
gere sɔnxɔε rate gere so lɔxɔε,
turunnaade foye mini xui lɔxɔε.»
Ala xa masenyi nan na ki.

2

Mowaba xa yunubi sare

1 Alatala naxa a masen,

«Mowaba xa yunubi rabaxi saxanyi,
 xa na mu a ra naani xa fe ra,
 n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
 E bara Edon mange xɔrie gan
 han e bara findi xube ra.

² N te dinma Mowaba ra na nan ma.
 Na te fama ne Keriyoti yire makantaxie gande.
 Mowaba xa fe jɔnma gere sɔnχɔe nan kui,
 gere feri fe xui kui.

³ N e xa kiiisa xungbe halakima ne
 nun a xa kuntigie ra.»
 Alatala xa masen yi nan na ki.

Yudaya xa yunubi sare

⁴ Alatala naxa a masen,
 «Yudaya xa yunubi rabaxi saxanyi,
 xa na mu a ra naani xa fe ra,
 n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
 E bara n ma səriyə matandi,
 e mu n ma yaamarie suxu,
 barima e bara e yete ralɔe lafe ra ala wule daaxie
 ra,
 e babae la naxee ra.

⁵ N te dinma Yudaya ra na nan ma.
 Na te nan fama Darisalamu yire makantaxie
 gande.»

Isirayila xa yunubi sare

⁶ Alatala naxa a masen,
 «Isirayila xa yunubi rabaxi saxanyi,
 xa na mu a ra naani xa fe ra,
 n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
 E tinxintɔe matima kɔbiri ra,
 e misikiinɛ matima sankiri sare xa fe ra.
⁷ E tɔɔrɔmixie xa fe mayo,

e tondi setare xa kiiti sade.
 Babε nun a xa di, ginεdimεdi kerēn masama.
 Na kui e bara n xili səniyεnxi rasoto.

⁸ E dugi italama e naxan nasuxuxi sεεke ra,
 e e sa na ma sεrεxεbade fε ma.
 E wεni sototo tinxintareya ra,
 e na min e xa alae xa banxie kui.»

⁹ «E na finsiriwaliya birin nabama n ya i,
 n tan naxan Amorikae halaki e bε,
 Amorikae naxee xungbo e sεnbε gbo alo konde
 bili.

N naxa Amorikae fɔxi birin ba naa,
 alako e naxa nō sεnbε sotode sɔnɔn.

¹⁰ N man naxa wo ramini Misira bɔxi ra,
 n fa wo rəpere ne tongo naani bun ma gbeng-
 berenyi ma,

alako wo xa Amori bɔxi sototo.

¹¹ N naxa namijɔnmεe rakeli wo ya ma,
 a nun Nasari sεgεtalae naxee bara fi n ma.

Isirayilakae, a mu na na ki xε?»

Alatala xa wɔyεnyi nan na ki.

¹² «Kɔnɔ wo tan bara beere so Nasari mixie yi ra.
 Wo bara tɔnyi dɔxɔ namijɔnmεe ra
 a e naxa Ala xa masenyi masen.»

¹³ «N fama wo butuxunde na nan ma,
 alo kote binye a maxanin se butuxunma ki naxε.

¹⁴ Mixi xulunxi mu nɔma a gide.

Sεnbεma sεnbε bama ne a yi ra.

Geresoe faxama ne gere kui.

¹⁵ Tanbε woli mu tima.

Naxan xulun a gide na sanyi mu a bama e i.
 Soe ragi mu kisima.

16 Na lɔxɔε geresoε suusaxi a gima a mageli nan na.
Alatala xa masenyi nan na ki.

3

Ala naxan panigexi Isirayila bε

1 Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
Alatala naxan masenma Isirayilakae bε,
a xabile naxan namini Misira bɔxi ra.
2 «N wo tan nan gbansan sugandi dunija xabilee
birin ya ma.
Na nan a ra, n a panigexi wo xa jaxankate sɔtɔ
wo xa yunubie xa fe ra.»

3 Mixi firin nɔma ñere ralande
xa e mu lanxi na ma?
4 Yete a xui raminima wula i
xa a mu sube nde sɔtɔxi?
5 Xɔni goroma yele kui
xa donse mu na yele ra?
Gantanyi nɔma fulade
xa xɔni mu suxuxi a ra?
6 Feri fema taa nde kui jama kui mu ifu?
Gbaloe taa nde lima, xa Alatala xa mu a ragiri?
7 Marigi Alatala mu fefe rabama,
a mu a xa gundo masen a xa konyi namijɔnmee
bε.
8 Yete na a xui ramini, nde mu gaaxuma?
Marigi Alatala na wɔyɛn, nde tondima na
masende?

9 Wo xa yi fala Asidodi yire makantaxie kui,
wo man xa yi fala Misira yire makantaxie kui,
«Wo xa wo malan Samari geyae fari,

wo xa a mato mennikae kontofilixi ki naxε,
a nun e e boore tɔɔrɔma ki naxε.»

10 Alatala xa masenyi nan ya:

«E mu tinxinyi yo kolon,
e xa fe jaaxi nun muŋε xun nan tun masafe.
E naxan sɔtɔma, e na malanma e xa yire
makantaxie nan kui.»

11 Marigi Alatala naxan masen, na nan yi ki.

«Wo wo ya rabi, wo yaxui na fafe wo xa bɔxi
kanade.

E fama ne wo xun nakanade,
e fa wo xa yire makantaxie kana.»

12 Alatala naxa a masen,

«Yεtε na yεxεs ibɔɔ,
xuruse dεmadonyi nɔma yεxεs sanyi firin,
xa na mu a ra a tuli xuntunyi rakiside yεtε ma.
Isirayilakae fan kisima na ki ne.

Samarika naxee e malabuma sade ma,
naxee e magoroma Damasi magoro see kui,
wo tan mu kisima.»

13 Mange Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo wo tuli mati n na,
wo na masen Yaxuba bɔnsɔε bε.

14 N na Isirayila jaxankata

a xa yunubie xa fe ra tεmui naxε,
n man e naxankatama ne e xa serexebadee xa fe
ra naxee na Beteli.

Na serexebadee suxusee birama ne bɔxi.

15 N man e xa banxi tofanyie rabirama ne,
ŋεmε nun sogofure banxi birin,
naxee ratofanxi sili jinyi ra.

N na birin kanama nε.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

4

Ala naxan nabaxi alako Isirayila xa gbilen a ma

¹ Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
wo tan gine naxee luxi ač ningee,
ninge tofanyie naxee na Basan bɔxi ma.
Wo tan naxee sabatixi Samari geya fari,
wo tan naxee misikiine tɔɔrɔma,
wo tan naxee tima setaree fari.
Wo nu fa a falama wo xa mɔrie bε,
«Wo fa beere ra, won naxan minma.»
² Marigi Alatala bara a kali a xa səniyεnyi ra,
«Kiiti lɔxɔε na fafe.
E fama nε wo suxude wure kɔnkɔrɔnxie ra, e wo
nun wo xa die xanin.
³ Wo minima nε wo xa tete kanaxi kui,
kankan tixi a boore xanbi ra.
E wo xaninma nε yire makantaxi.»
Alatala xa wɔyεnyi nan na ki.

⁴ «Wo siga Beteli, alako wo xa yunubi raba naa.
Wo siga Giligali, alako wo man xa yunubi sɔtɔ.
Wo xa sərɛxε ba gεesεgε birin,
wo man xa farile ba jε saxan yo jε saxan.
⁵ Wo lebini taami ba tantui sərɛxε ra.
Wo wo xa panige sərɛxε masen birin bε,
barima na fe mɔɔlie rafan wo ma, wo tan
Isirayilakae.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

⁶ «N nu bara kaamε raso wo xa taae kui.

Taami yo mu lu wo xonyi.
 Kono hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»
 Alatala xa woyenyi nan na ki.

⁷ «Kike saxan to nu luxi xe xa xaba,
 n tondi ne tune ragorode wo ma.

N bara a niya taa ndee xa tune soto,
 taa ndee naxa a soto.

N bara a ragiri ndee xa tune soto,
 xe ndee naxa tune soto.

⁸ Mixie bara keli taa ndee,
 e siga ye fende taa gbete kui,
 kono ye xeli mu ba e ma.

Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ «N bara fure ragoro wo xa sansie ma,
 n bara e xara foye ra.

Katoee bara wo xa laakoe kana,
 a nun wo xa weni sansie, wo xa xore sansie, nun
 wo xa oliwi sansie.

Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁰ «N bara fure jaaxie ragoro wo ma,
 alo n a rabaxi Misira boxi ma ki naxe.
 N bara wo xa segetalae faxa santidegema ra,
 e boro xiri naxa te wo ra.

Wo yaxuie bara e xa soee tongo.

Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

¹¹ «N bara wo jaxankata,
 alo n Sodoma nun Gomora jaxankataxi ki naxe.

Wo luxi ne alɔ wuri naxan naminixi te.
 Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

12 «N fama i tan Isirayila jaxankatade na nan ma.

N na yi raba i ra, i fama ne i Marigi Ala kolonde.»

13 Naxan geyae nun foye daaxi,
 naxan adama xa majoxunyi birin kolon,
 naxan subaxe findima koe ra,
 naxan jerema yire itexi fari,
 a xili Mange Alatala.

5

Ala wama naxan xɔn

1 Wo wo tuli mati yi masenyi ra.

N bara yi beeti ba Isirayila bɔnsɔe jɔn fe ma.

2 «Isirayila seniyentɔe bara faxa, a mu kelima
 nɔnc,
 a bara bira, mixi yo mu a rakelima.»

3 Marigi Alatala naxa a masen,

«Isirayila bɔnsɔe,

Taa naxan xeme wulu kerem xεema gere sode,
 a xeme kemem nan gbansan toma gibile na.

Taa naxan xeme kemem xεema gere sode,
 a xeme fu nan gbansan toma gibile na.»

4 Alatala naxa a masen Isirayila bɔnsɔe be,

«Wo fa n fen alako wo xa kisi.

5 Wo naxa n fen Beteli, wo naxa siga Giligali,

xa na mu a ra Beriseeba,

barima Giligalika birin sigama ne konyiya kui,
 Beteli fan halakima ne.»

⁶ Wo Alatala fen alako wo xa kisi.
 Xa na mu a ra, Yusufu bɔnsɔε, Alatala wo
 sɔnɔma nε te ra.
 Betelika yo mu na naxan na te raxubenma.
⁷ Wo tan bara tinxinyi mafindi n naxɔnfe ra,
 wo bara yo səriye ma.

⁸ Alatala nan tunbuie sa koore ma,
 a dimi iyalan subaxε ma,
 a soge radula, kɔε xa so,
 a ye tongo baa ma,
 a na findi tune ra, a goro bɔxi ma.
 Naxan na birin nabama, a xili nε Alatala.

⁹ Alatala mixi xungbee halakima nε,
 a e xa yire makantaxie kana.

¹⁰ E mixi xɔnma naxan kiiti sama səriye ra,
 nɔndi falε mu rafan e ma.

¹¹ Wo misikiine tɔɔrɔma,
 wo baloe bama e yi ra duuti ra.
 Wo bara banxi tofanyie ti gεmεe ra,
 kɔnɔ wo mu fama sabatide nee kui.
 Wo bara weni sansi fanyie si,
 kɔnɔ wo mu fama na weni minde.

¹² N a kolon wo xa haake nun wo xa yunubi gbo.
 Wo tinxintɔε tɔɔrɔma,

wo səriye bεnɛnma kɔbiri xa fe ra,
 wo mu setaree makiitima nɔndi ra.

¹³ Na nan a toxi xaxilima dunduma,
 barima yi waxati mu fan.

¹⁴ Wo fe fanyi fen, wo wo yi ba fe jaaxi ra,
 alako wo xa kisi, Mange Alatala xa lu wo sεeti
 ma,

alo wo a falama ki naxε.

¹⁵ Wo xa fe jaaxi xɔn.

Fe fanyi xa rafan wo ma.
 Wo xa kiiti xa tinxin.
 Xa wo na raba, t̄emunde,
 Mange Alatala kinikinima n̄e wo tan Yusufu
 b̄onsœs d̄onxœs ma.

16 Na nan a toxi won Marigi Alatala,
 Dunija Daa Mange naxa a masen,
 «E e wa xui itema n̄e taa kui,
 e e wa xui itema n̄e kira x̄on ma.
 E x̄e sa xilima n̄e e xa e wa xui ite j̄on fe ma,
 e b̄eetibae xilima n̄e e xa faxe b̄eeti ba.
17 N̄e dangima x̄e ra temui naxε,
 n̄ wa xui nan tun m̄ema.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

Naxankate diine lae be

18 Naxankate na mixi be
 naxan wama Alatala xa kiiti l̄oxœs xa fa.
 Wo wama munse x̄on ma na l̄oxœs?
 Na findima dimi nan na wo be,
 Na mu findima naiyalanyi xa ra.
19 Na luma n̄e alɔ mixi naxan a gima yete ya ra,
 a fa s̄ɔjœ li.
 A na so banxi kui, a a kilɔn banxi ra,
 b̄oximase fa a xin.
20 Alatala xa kiiti l̄oxœs mu findixi dimi xa ra?
 Naiyalanyi yo mu na wo be na l̄oxœs.
21 «N̄ bara wo xa sali x̄on,
 e mu rafan n̄ ma fefe ma.
 N̄ mu wama e x̄on feo.
22 Wo xa s̄erexε gan daaxi yo,
 wo xa farile s̄erexε yo,
 wo xa xanunteya s̄erexε yo,
 e sese mu rafan n̄ ma.
 N̄ mu tinma e rasuxude, hali kerén.

²³ Wo bεeti xui makuya n na.
 N mu wama wo xa kora bεeti xui ramefe.
²⁴ N wama naxan xɔn,
 tinxintɔee xa gbo wo ya ma alɔ ye naxan na baa
 ma.
 Wo xa fe fanyi xa lu alɔ xure naxan mu xɔrima.
²⁵ Wo to nu na gbengberen yire ne tongo naani
 bun ma,
 wo sereχee ba ne? Ade.
²⁶ Wo kuye maxanin ne,
 alɔ wo xa mange ala, naxan xili Sikoti,
 xa na mu a ra wo xa tunbui ala, naxan xili Kiyun,
 wo naxee yailanxi wo yete ra? Ade.
²⁷ N fama ne wo xaninde konyiya kui Damasi
 xanbi ra.»
 Mangɛ Alatala xa masenyi nan na ki.

6

Naxankate banna mixie be

¹ Naxankate na wo bε,
 wo tan naxee laxi wo yete ra Siyoni nun Samari
 geyae fari,
 Isirayila bɔnsɔe a xaxili tima wo tan naxee ra.
² Wo sa Kalene mato, a nun Xamata, na taa
 xungbee.
 Wo man xa goro Filisita bɔxi ma Gati matode.
 Nee fisa wo bε?
 E xa bɔxi gbo wo gbe bε?
³ Wo a majɔxunxi ne a naxankate lɔxɔe mu wo
 lima,
 kɔnɔ wo a niyama ne fe jaaxi xa wo sɔtɔ.
⁴ Wo wo malabuma sade tofanyi ma,
 wo yexee nun ninge fanyi donma,

⁵ wo sigi sa kɔra ra.

Wo jɔxɔ a ma a wo fata na rabade alɔ Annabi Dawuda.

⁶ Wo weni gbegbe minma, wo ture fanyi maso wo fate ma.

Na kui, wo mu kɔntɔfilima Yusufu bɔnsɔe xa naxankate xa fe ra.

⁷ Na nan a toxi, wo singe sigama konyiya kui.

Wo xa xulunye danma nε.

⁸ Marigi Alatala bara a kali a yεtε ra.

Mangε Alatala xa masenyi nan ya:

«N Yaxuba bɔnsɔe xa yεtε igbojia xɔnxi.

E xa yire makantaxie mu rafan n ma.

N fama nε e birin halakide.»

⁹ Xa xεmε fu na banxi nde kui,

e birin fama nε faxade.

¹⁰ E barenyi na so na banxi kui e furee tongode, a xa e gan,

a fama nε mixi maxɔrinde naxan nɔxunxi banxi kui,

«Mixi gbεtε na be bafe i tan na?»

A a yaabima nε, «Ade.»

A man gblenma nε a fala ra, «I sabari, a mu lanma Alatala xili xa fala,

¹¹ barima Alatala nan yaamari firma a banxi xungbe yo, banxi lanma yo, e birin xa rabira, e xa kana.»

¹² Soee nɔma e gide gεmε yire?

Ningee nɔma mεnni buxade?

Awa, munfe ra wo tinxinyi mafindima tinx-intareya ra,

wo seriye mafindi fe jaaxi ra?

¹³ Wo seewama fe fufafu ra.

Wo naxe a wo xa fe bara sɔɔneya wo yete senbe
ra.

¹⁴ Mange Alatala xa masenyi nan ya:

«Na nan a toxi, n fama kelide wo xili ma, Isirayila
bɔnsɔε.

Wo tan naxee na Xamata han Araba xure,
si nde fama ne wo tɔɔrɔde.»

7

Ala xa laamatunyi singe Annabi Amosi bε

¹ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n bε:
Xε to xaba, mange xa sansi neεne fan nu na
minife,

Alatala naxa katoe ramini.

² E to ge sansi birin donde bɔxi ma, n naxa a fala,
«Marigi Alatala, n bara i mayandi,

i xa e xa yunubi xafari,

xa na mu a ra Yaxuba bɔnsɔε fa baloma di?

A senbe mu gbo.»

³ Alatala naxa kinikini e ma, a fa a masen,
«Awa, yi mu rabama kɔrε.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

Ala xa laamatunyi firin nde Annabi Amosi bε

⁴ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n bε:
Marigi Alatala naxa a janige te xa dɛxε.

Te naxa bɔxi birin gan, bɔxi ye birin naxa xara.

⁵ N naxa a fala,

«Marigi Alatala, n bara i mayandi, dan menni,
xa na mu a ra Yaxuba bɔnsɔε fa baloma di?

A senbe mu gbo.»

⁶ Alatala naxa kinikini e ma, a fa a fala,

«Awa, yi mu rabama kore.»
Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

Ala xa laamatunyi saxan nde Annabi Amosi be

⁷ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n be:
Marigi nu tixi bilixi tinxinx fari,
biriki matinxin se nu suxuxi a yi ra.

⁸ Alatala naxa n maxorin,

«Amosi, i munse toxi?»

N naxa a yaabi,

«Biriki matinxin se.»

Marigi naxa a masen,

«N wama n ma nama xa matinxin.

N mu dijneema sconon.

⁹ Kuye batudee kanama ne Isiyaga xa boxi ma.

Isirayila xa salidee rabirama ne.

N kelima ne Yerobowami bonsae xili ma sanitdegema ra.»

Amosi nun Amasiya

¹⁰ Beteli serexedube Amasiya, naxa a masen Isirayila mange Yerobowami be, «Amosi na i yanafe Isirayila bonsae ya ma. A naxan falama a mu fan boxi be. ¹¹ Amosi naxe, ‹Yerobowami fama ne faxade santidegema ra. Isirayila sigama ne konyiya kui namane ma.›»

¹² Amasiya naxa a fala Amosi be, «I tan naxan laamatunyi toma, keli be i siga Yudaya. I xa sa i baloe fen menni namijonme wali kui, ¹³ kono i naxa namijonme masenyi ti Beteli de, barima mange xa salide na menni ne, a xa mangataa nan naa ra.»

¹⁴ Amosi naxa Amasiya yaabi, «Namijonme mu na n na. N baba fan namijonme mu a ra. Xuruse kanyi nan n na. N sikomoro sansi fan

nawalima. ¹⁵ Alatala naxa n xili xurusee tagi, a fa a masen n bε, «Siga, i sa namiјonme masenyi ti n ma nama Isirayila bε.» ¹⁶ Yakɔsi, i tuli mati Alatala xa masenyi ra, i tan naxan a falama n bε, «I naxa namiјonme masenyi ti Isirayila bε, i naxa wɔyɛn Isiyaga bɔnsœ bε.» ¹⁷ Na wɔyεnyi ma, Alatala naxε, «I xa gine findima ne langoe ra taa kui. I xa die faxama ne santidegema ra. I xa bɔxi bama ne i yi ra, a itaxun mixi gbetee ma. I tan, i faxama ne bɔxi səniyentare ma. Isirayila fan xaninma ne yire, naxan makuya a xa bɔxi ra.»»

8

Ala xa laamatunyi naani nde Annabi Amosi bε

¹ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n bε:
Debe nan nu a ra naxan nafexi sansi bogi mɔxi
ra.

² A naxa n maxɔrin,
«Amosi, i munse toxi be?»
N naxa a yaabi,
«Debe rafexi sansi bogi mɔxi ra.»
Alatala naxa a masen n bε,
«N ma nama Isirayila fan bara mɔ.
N mu dijɛma sɔnɔn.»

³ Alatala xa masenyi nan ya:
«Na lɔxɔee sigi naxan sama mangɛ xa banxi kui,
na masarama ne wa xui ra.
Furee ralantanma ne yire birin,
birin dunduma ne na lɔxɔɛ.»

⁴ Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
wo tan naxee setare tɔɔrɔma,
wo tan naxee tɔɔrɔmixi naxankatama.

5 Wo naxε, «Kike neεne sali jɔnma mun temui,
alako won xa sare mati?

Malabui lɔxɔε jɔnma mun temui,
alako won xa maale mati?

Won xa nde ba won ma se maniya see ra,
won xa nde sa won ma saresoe xun ma.

Won xa sikeeli kamalitare yailan.

6 Won xa misikiine mati kɔbiri ra,
won setare mati sankiri sare ra.

Won xa maale xɔri mati a lagi ra a xun ma.»

7 Alatala naxa a kali a yεtε ra,

Yaxuba bɔnsɔε a yεtε igboma Ala naxan na:

«N mu neεmuma e raba fee ma,
han dunija jɔn.

8 Yi bɔxi fama kanade na nan ma.

Bekae birin luma sunnuni nan kui.

Bɔxi serenma ne alo Misira xure,
naxan banbaranma, a man gbilen.»

9 Marigi Alatala xa masenyi nan ya:

«N fama ne a ragiride na lɔxɔε,
soge goro a goro temui mu a lixi,
dimi sin bɔxi ma yanyi ra.

10 Wo xa salie masarama jɔn soe nan na,
wo xa sigie masarama wa xui nan na.

N sunnun donma ragoroma ne wo ma,
n wo xunyi bi sunnun fe ma.

N fama ne sunnuni xungbe ragorode bɔxi ma,
alo di kerenyi na faxa.

Na xɔnε mu bama wo ma abadan.»

11 Marigi Alatala xa masenyi nan ya:

«Na lɔxɔε kaamε sinma ne bɔxi ma,

kōnō donyi kaamē mu a ra, ye xōli fan mu a ra.
 Wo kaamēma Alatala xa masenyi nan ma fe ra.
¹² Wo bōxi birin igirima nε, kelife kōcla ma han
 sogetede,
 Alatala xa masenyi fende,
 kōnō wo mu a toma.
¹³ Na lōxōε wo xa ginēdimedie nun wo xa
 sēgetalae faxama nε na kaamē ma.
¹⁴ Singe, e nu e kalima Samari xa ala wule daaxi
 nan na.
 E nu a fala, «N bara n kali Dana xa ala ra.»
 «N bara n kali Beriseeba xa ala ra.»
 Kōnō e fama nε birade, e mu kelima abadan.»

9

Ala xa laamatunyi dōnxōε Annabi Amosi bε

¹ N naxa laamatunyi nde to,
 Marigi nu na serexbade fari.
 A naxa a yamari,
 «Salide xunyi rabira,
 salide sanyi itala.
 A birin xa bira mixie xun ma.
 N e xa die halakima nε santidēgēma ra.
 Mixi keren mu kisima.
 Mixi keren mu a nōxunma n ma.
² Hali e goro aligiyama, n nee suxuma nε.
 Xa e te koore ma, n nee ragoroma nε.
³ Xa e e nōxun n ma Karemele geya fari,
 n e fenma nε, n e suxu.
 Xa e e nōxun n ma baa bun ma,
 n bōximasee yamarima nε a xa e xin.
⁴ Xa e yaxuie e xanin konyiya kui,
 n yaamari fama nε e xa e faxa santidēgēma ra.
 N nan n ya tima nε e ra,

kōnō na mu findima munafanyi ra e bε,
a findima paxankate nan na e bε.»

5 Marigi Alatala, naxan na Mange ra,
xa a a janige a xa din bɔxi ra,
bɔxi sərenma nε,
mixi birin lu sunnunyi kui,
a itema nε, a man a igoro alɔ Misira xure Nili na
banbaran nε.

6 A bara a xa lingira ti koore ma.
A bara koore walaxε lu bɔxi xun ma.
A ye rakelima baa ma, a radin bɔxi ma.
A xili nε Alatala.

7 Alatala xa masenyi nan ya:
«Isirayilakae, wo tide mu gbo n bε alɔ Etiy-
opikae?

N mu wo ramini xε Misira bɔxi ra,
alɔ n Filisitakae ramini Kafatoro ki naxε?
N mu wo ramini xε Misira bɔxi ra,
alɔ n Siriyakae ramini Kiro ki naxε?

8 Wo wo yae rabi:
Marigi Alatala bara yunubitεe xa mangεya to,
a fama nε na halakide yi dunijε bende fupi fari.»

9 Alatala xa masenyi nan ya:
«Kōnō n mu Yaxuba bɔnsɔε birin halakima.
N yaamari firma nε alako Isirayila bɔnsɔε xa
mayegeti.

N a ifema nε alɔ maale ifema ki naxε,
alako xɔri fanyi keren naxa bira.

10 Kōnō yunubitεe naxee birin na n ma jama
ya ma,
n e faxama nε santidεgεma ra,

e tan naxee a falama,
 «I mu fama muxu jaxankatade,
 na jaxankate mu muxu lima.»»

Isirayila xa kisi

11 «Na lɔxœ n Dawuda xa mangeya kanaxi itema
 nɛ.

N fama nɛ na yailande,
 n fama nɛ a rakelide alo a singe.

12 E man Edon masotoma nɛ,
 a nun si birin n xili saxi naxee xun ma.»
 Alatala xa masenyi nan na ki,
 a fama nɛ na birin nakamalide.

13 Alatala xa masenyi nan ya:
 «Wo wo yae rabi:
 Lɔxœe fama a lide,
 xɛ sae nun xɛ xabae walima waxati keren nɛ.
 Weni bae nun xɛ sae, fan walima waxati keren
 nɛ.

Weni gboma nɛ geyae fari,
 han geyae birin bunda.

14 N nan n ma jama ragbilenma nɛ a xɔnyi kelife
 ra konyiya kui.

E fama nɛ taa kanaxie tide, e sabatima dənnaxɛ.
 E wəni bilie sima nɛ, e a wəni min.

E laakœ sama nɛ, e a bogi don.

15 N man e rasabatima nɛ e xa bɔxi ma.
 E mu kelima bɔxi ma sɔnɔn
 n dənnaxɛ fixi e ma.»
 Wo Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

**Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)**

copyright © 2015 Mission Evangélique Reformée Néerlandaise et les Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Evangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2